

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ТОРГОВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА

©2023 ПОРСЮРОВА І. П.

УДК 657.339

JEL: M41

Порсюрова І. П. Удосконалення організації обліку основних засобів торговельного підприємства

Метою статті є визначення існуючих облікових проблем торговельного підприємства та надання рекомендацій щодо вдосконалення організації обліку основних засобів суб'єкта господарювання. Визначено, що рух вхідних документів на підприємстві є організованим скоординованим процесом пересування документів від однієї відповідальної особи до іншої згідно з розробленим і затвердженим на підприємстві графіком документообігу. Досліджено етапи організації документообігу на підприємстві, дотримання яких попереджує втрату інформації про здійснені господарські операції. На базі аналізу існуючих проблем і помилок в обліку підприємства ТОВ «Дезега Холдінг Україна» запропоновано проводити регулярні внутрішні або аудиторські перевірки з обліку основних засобів, завданнями яких є аналіз і контроль операцій з обліку основних засобів. Визначено, що для поліпшення технічного стану основних засобів торговельному підприємству рекомендується проводити реконструкцію, модернізацію наявних основних засобів. Установлено, що важливим заходом, який сприяє здійсненню операцій, зокрема руху основних засобів, є внутрішній контроль та аналіз, для чого на підприємстві запроваджено посаду внутрішнього аудитора, до функцій якого входить контроль та аналіз: правильності віднесення матеріальних активів до основних засобів, їх оцінки, правильності нарахування амортизації, своєчасності та правильності документального оформлення та відображення в облікових регістрах надходження та вибуття основних засобів та інше. Запропоновано для вдосконалення обліку основних засобів створити на підставі рахунку 131 «Знос основних засобів» нові аналітичні субрахунки – для виділення нарахуваної амортизації відповідно до груп основних засобів, які використовуються на підприємстві. Досліджено етапи комп'ютеризації облікового процесу. На базі проведеного аналізу IT-ринку комп'ютерних технологій і систем визначено альтернативні вітчизняні та зарубіжні програмні продукти (сервіси), які ефективно забезпечують облік та електронний документообіг замість програмного продукту, що використовує торговельне підприємство. При виборі програмного продукту ТОВ «Дезега Холдінг Україна» має звернути увагу на наявність технічних налаштувань щодо обробки значних інформаційних масивів даних під галузеві можливості підприємства. Розроблено модель електронного документообігу з організації обліку основних засобів у підсистемі управління торговельного підприємства, яка демонструє модулі альтернативного програмного продукту, що включає організацію електронного документообігу за здійсненими операціями з обліку основних засобів. Надані пропозиції та рекомендації сприятимуть ефективній організації обліку основних засобів та прийняттю управлінських рішень, які приведуть до більш позитивного фінансового результату діяльності торговельного підприємства.

Ключові слова: облік, організація, основні засоби, торговельне підприємство, електронний документообіг.

Рис.: 2. Бібл.: 22.

Порсюрова Ірина Петрівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри маркетингу та торговельного підприємництва, Українська інженерно-педагогічна академія (вул. Університетська, 16, Харків, 61003, Україна)

E-mail: i.porsiurova@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4903-8566>

UDC 657.339

JEL: M41

Porsiurova I. P. Improving the Organization of Accounting of Fixed Assets of a Trading Enterprise

The article is aimed at identifying the existing accounting problems of a trading enterprise and providing recommendations for improving the organization of accounting for fixed assets of an economic entity. It is defined that the flow of incoming documents at an enterprise is an organized, coordinated process of moving documents from one responsible person to another according to the document turnover schedule developed and approved by the enterprise. The author studies the stages of organization of document turnover at an enterprise, compliance with which prevents loss of information on business transactions. Based on the analysis of the existing problems and errors in the accounting of the enterprise «Desega Holding Ukraine» LLC, it is proposed to conduct regular internal or audit checks on the accounting of fixed assets, the tasks of which are to analyze and control the operations of accounting for fixed assets. It is determined that in order to improve the technical condition of fixed assets, it is recommended that a trade enterprise carry out reconstruction and modernization of existing fixed assets. It is found that an important measure that facilitates the implementation of operations, in particular the movement of fixed assets, is internal control and analysis, for which the company has introduced the position of internal auditor, whose functions include control and analysis: the correctness of the attribution of tangible assets to fixed assets, their valuation, the correctness of computations of depreciation, timeliness and correctness of documentation, and reflection in the accounting registers of receipt and disposal of fixed assets, etc. To improve the accounting of fixed assets, it is proposed to create new analytical subaccounts on the basis of account 131 «Depreciation of fixed assets» - to allocate the accrued depreciation in accordance with the groups of fixed assets used at the enterprise. The stages of computerization of the accounting process are studied. On the basis of the carried out analysis of the IT market of computer technologies and systems, alternative domestic and foreign software products (services) that effectively provide accounting and electronic document management instead of the software product used by the trading enterprise are identified. When choosing a software product, «Desega Holding Ukraine» LLC should pay attention to the availability of technical settings for processing significant information data arrays for the industry capabilities of the enterprise. The author has developed a model of electronic document turnover for organization of fixed assets accounting in the management subsystem of a trade enterprise, which demonstrates the modules of an alternative software product, including the organization of electronic document turnover for the performed operations on fixed assets accounting. The proposals and recommendations provided will contribute to the effective organization of fixed assets accounting and managerial decisions that will lead to a more positive financial result of the trade enterprise.

Keywords: accounting, organization, fixed assets, trade enterprise, electronic document turnover.

Fig.: 2. Bibl.: 22.

Porsiurova Iryna P. – PhD (Economics), Senior Lecturer of the Department of Marketing and Trade Entrepreneurship, Ukrainian Engineering and Pedagogical Academy (16 Universytetska Str., Kharkiv, 61003, Ukraine)

E-mail: i.porsiurova@gmail.com

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4903-8566>

В умовах сьогоденних економічних, цифрових, політичних і воєнних трансформацій підприємства, які мають матеріальні та нематеріальні втрати, повинні підлаштовуватися до сучасних реалій. Кожне підприємство незалежно від основного виду діяльності зобов'язано безперервно контролювати наявність, стан і рух основних засобів, володіти й оновлювати інформацію, яка дозволить підприємству виявити шляхи для підвищення ефективності використання основних засобів, а також надасть можливість вчасно виявити та виправити негативні відхилення, які мають значні наслідки для розвитку підприємства. Відповідно, актуалізується проблематика щодо надання рекомендацій і пропозицій з організації обліку основних засобів торговельного підприємства.

Проблематика вдосконалення організації та ведення обліку обґрунтована в роботах вітчизняних учених-економістів та спеціалістів обліку, а саме: Адамович Н. [1], Алешкиної Н. [2], Гільорме Т., Калюжної А. [4], Голенко О. [5], Голошевич І. [6], Кушиної О. [8], Назарбаєвої І. [10; 11], Рильської М. [20], Соколової І. [21], Солошенко А. [22] та інших. Більшість дослідників розглядають питання обліку основних засобів через призму введення нових субрахунків до робочого плану рахунків підприємства та відображення операцій в обліку (амортизація, ремонти та поліпшення, демонтаж, переоцінка вартості об'єктів основних засобів тощо) [6; 8; 10; 20; 21; 22]. У працях Алешкиної Н. [2], Голенко О. [5], Соколової І. [21] розглянуто питання щодо операцій з ліквідації основних засобів, їх оцінки вартості, відображення в бухгалтерському обліку та відмінності з податковим обліком. Цікавою є розробка науковців Гільорме Т. В., Калюжної А. В. [4] щодо групування облікових операцій основних засобів відповідно до технологічних етапів обліку.

Проте низка питань щодо організації обліку основних засобів на вітчизняних підприємствах недостатньо досліджені та залишаються невирішеними. Це стосується етапів електронного документообігу та вибору програмного продукту щодо організації подання документів обліку основних засобів. Тому необхідно дослідити проблеми ведення та організації обліку основних засобів на прикладі діючого торговельного підприємства та розробити модель електронного документообігу з організації обліку основних засобів у підсистемі управління підприємства.

Метою статті є визначення існуючих облікових проблем торговельного підприємства та надання рекомендацій щодо вдосконалення організації обліку основних засобів суб'єкта господарювання.

Основні засоби складають значну частину необоротних активів підприємства ТОВ «Дезега Холдінг Україна», основним видом діяльності якого є згідно з КВЕД 46.69 – Оптова торгівля іншими машинами й устаткуванням. Бухгалтерський облік основних засобів ТОВ «Дезега Холдінг Україна» здійснює відповідно до вимог сучасного законодавства, П(С)БО 7

«Основні засоби» [12] і згідно з обліковою політикою підприємства. Облік ведеться бухгалтерської службою, яка є його структурним підрозділом і очолюється головним бухгалтером. На торговельному підприємстві для оптимізації роботи з документами запроваджено електронний документообіг, який активно розвивається в умовах цифровізації.

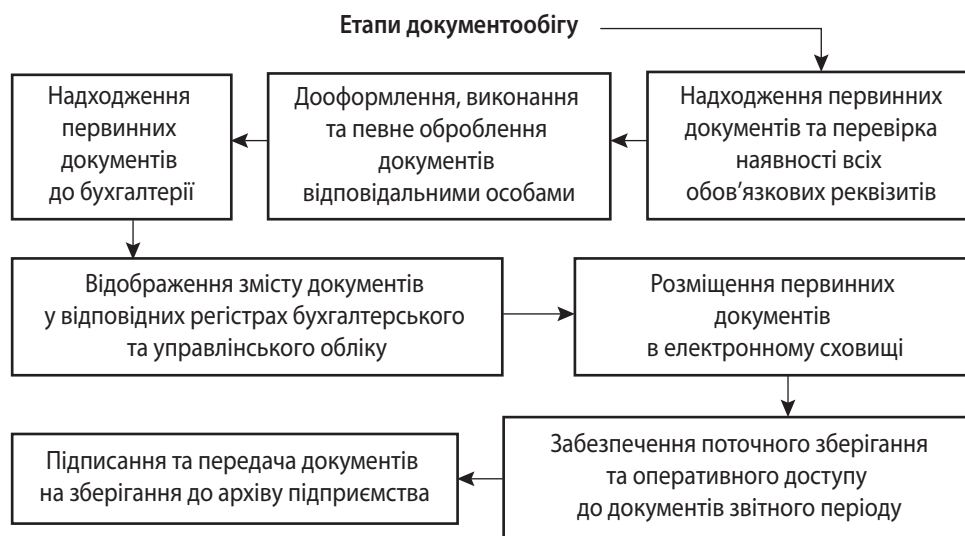
Інформація щодо операцій з основними засобами виникає в момент оформлення документа вже на першому етапі та перебуває в русі до реєстрації впливу такої операції у звітах, що формуються за допомогою обробки бухгалтерських документів. Тому забезпечення впорядкованості й оперативності руху таких документів за допомогою формування формального документообороту (графік, оперограма) стає важливим етапом при формуванні раціонального ведення бухгалтерського обліку [4].

Завдяки впровадженню графіка доокументообігу обліку основних засобів здійснюється прискорення руху облікових документів, збільшується рівень контролю, механізації й автоматизації та забезпечується швидке отримання необхідної інформації для прийняття подальших рішень щодо таких об'єктів в обліку [4].

Рух вхідних документів на підприємстві є не хаотичним, а заздалегідь скоординованим процесом пересування документів від однієї відповідальної особи до іншої згідно з розробленим і затвердженим на підприємстві графіком документообігу. Схематично етапи організації документообігу на підприємстві наведено на *рис. 1*.

Саме за умови дотримання всіх зазначених етапів заздалегідь попереджається втрата інформації про господарські операції, адже торговельні підприємства стикаються з проблемою несвоєчасного відображення поставок товаро-матеріальних цінностей, втратою та псуванням документів, періодичною зміною персоналу тощо.

При ліквідації основних засобів у вересні 2020 р. на підприємстві ТОВ «Дезега Холдінг Україна» було виявлено, що в інвентарній картці ОЗ-6 внесено помилкову інформацію стосовно ваги активів з технічним паспортом, а фактична вага сталевого лому металів не відповідає даним картки. Ця помилка була допущена бухгалтером при оприбуткуванні необоротного активу при первісному заповненні вищевказаної картки через відсутність подвійного контролю за наповненням картки даними з боку відповідальних осіб, у користуванні яких знаходяться об'єкти. Відповідно рекомендовано разом із підписанням Акта приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів» за формою № ОЗ-1 надавати для контролю також на перевірку роздрукований бланк Інвентарної картки обліку основних засобів ОЗ-6, що мінімізує вірогідність похибки в зазначеному документі.

Рис. 1. Організація документообігу на торговельному підприємстві [9]

При перевірці Наказу про облікову політику підприємства було виявлено, що ліквідаційна вартість об'єктів основних засобів дорівнює нулю, що є формальним підходом до цього питання з боку управлінського персоналу. Ліквідаційна вартість важлива, тому що відображає майбутню суму коштів, яку підприємство очікує отримати після закінчення строку експлуатації. Так, автомобіль, який обліковується на балансі, відповідно, буде продано після закінчення строку корисного використання. Даний підхід передбачає продаж цього об'єкта за нульовою вартістю. Отже, підприємству необхідно внести корективи до Наказу щодо цього питання.

Оскільки бухгалтерський і податковий облік у ТОВ «Дезега Холдінг Україна» ведеться окремо, спостерігаються податкові різниці між нарахованою амортизацією для цілей податкового та бухгалтерського обліку, що пов'язано з різними строками експлуатації об'єктів основних засобів. Так, у бухгалтерському обліку капітальні ремонти орендованих приміщень обліковуються на субрахунку 1091 «Інші основні засоби» зі строком корисного використання, рівному строку договору оренди відремонтованого приміщення. Проте пп. 138.3.3 Податкового Кодексу України, де визначено мінімально допустимі строки амортизації основних засобів та інших необоротних активів (крім випадку застосування виробничого методу нарахування амортизації) [19], передбачено для даної групи основних засобів строк, рівний 12-ти рокам. Витрати в податковому та бухгалтерському обліку вирівнюються при поверненні орендованого об'єкта при закінченні договору оренди, при цьому основні засоби списуються в бухгалтерському обліку за нульовою балансовою вартістю, а в податковому обліку – за вартістю, яка утворилася на момент закінчення дії договору оренди.

Пропонуємо проводити регулярні внутрішні або аудиторські перевірки з обліку основних засобів, завданнями яких є:

- ✦ перевірка правильності документального оформлення, наявності та руху основних засобів (при створенні первинного документа необхідно дотримуватися наявності обов'язкових реквізитів, відсутність хоча б одного з яких може призвести до невизнання документа первинним і бути підставою для претензій податківців, зняття з витрат, нарахування штрафів та пені);
- ✦ перевірка правильності оцінки основних засобів;
- ✦ перевірка повноти оприбуткування та правильності відображення в облікових регістрах усіх господарських операцій з переміщення та вибуття основних засобів;
- ✦ контроль щодо збереження та наявності основних засобів за місцями їх використання;
- ✦ перевірка нарахування амортизації та відображення витрат по ремонту основних засобів;
- ✦ перевірка відповідності строку корисного використання основних засобів податковому обліку згідно з Податковим Кодексом України;
- ✦ створення на підставі рахунку 131 нових аналітичних субрахунків для виділення нарахованої амортизації відповідно до груп основних засобів.

Одним із актуальних завдань є розробка нових напрямів, які будуть спрямовані на поліпшення технічного стану, а також забезпечення новими основними засобами. Для поліпшення технічного стану рекомендується проводити реконструкції, модернізації наявних основних засобів. Поліпшення фінансового стану, своєю чергою, залежить від удосконалення техніки та технології організації торгівлі та розробки

інноваційних процесів. Цьому значно сприяє наявність Центру досліджень, а також проведення оперативного аналізу задля виявлення потреб структурних підрозділів у необоротних активах, ступеня використання вже наявних основних засобів, резервів підвищення ефективності використання основних засобів. Аби не допустити викривлень і порушень у складанні первинних документів, потрібно застосовувати оперативний контроль за їх оформленням.

Важливим заходом, що сприяє здійсненню операцій, зокрема з руху основних засобів, є внутрішній контроль та аналіз, для чого на підприємстві запроваджено посаду внутрішнього аудитора, до функцій якого входять: контроль та аналіз правильності віднесення матеріальних активів до основних засобів, їх оцінки, правильності нарахування амортизації, своєчасності та правильності документального оформлення і відображення в облікових регістрах надходження та вибуття основних засобів та інше. Своєчасний контроль і аналіз операцій з основними засобами дає можливість вчасно усувати недоліки обліку, слідкувати за веденням і результатами діяльності підприємства. Зовнішній аудит наразі є супутнім фактором і помічником паралельно з діяльністю внутрішнього аудитора та дозволяє оцінювати фінансову звітність і господарчу діяльність взагалі.

Пропонуємо для вдосконалення обліку основних засобів підприємства використовувати альтернативні програмні продукти, технічні можливості яких дозволяють створення на підставі рахунку 131 «Знос основних засобів» нових аналітичних субрахунків для виділення нарахованої амортизації відповідно до груп основних засобів, які використовуються на підприємстві, а саме: 1313 «Знос будівель, споруд і передавальних пристроїв»; 1314 «Знос машин та обладнання»; 1315 «Знос транспортних засобів»; 1316 «Знос інструментів, приладів, інвентарю (меблів)»; 1319 «Знос інших основних засобів».

Значно цьому також сприяє проведення оперативного аналізу з метою виявлення потреб структурних підрозділів у необоротних активах, ступеня використання вже наявних основних засобів, резервів підвищення ефективності їх використання. Оперативний контроль за оформленням первинних документів дасть можливість недопущення викривлень і порушень при їх складанні.

Хронологія та систематизація облікових записів у відповідних регістрах, журналах і сукупність вимог, які висувуються відповідно до нормативно-законодавчої бази та інших вимог у частині задоволення потреб управління щодо надання необхідної облікової інформації, визначають форму комп'ютеризованого обліку та відповідність програмного продукту [3]. Комп'ютеризація облікового процесу включає такі етапи [7]:

1. Збір і реєстрація первинних облікових даних для подальшого їх опрацювання.
2. Створення інформаційної бази – формування журналу господарських операцій, синтетичних та аналітичних рахунків, довідників аналітичних об'єктів тощо. На цьому етапі здійснюється оброблення облікової інформації.
3. Видача результативної частини – це підсумковий етап, на якому відбувається отримання результатів за запитом користувача у формі реєстрів синтетичного обліку, аналітичних таблиць, довідок із бухгалтерських рахунків за звітний період.

Важливим етапом після отримання результату є зберігання інформації про здійснені операції. На підприємстві ТОВ «Дезега Холдінг Україна» бухгалтерський облік усіх господарських операцій здійснюється з використанням програмного комплексу ІС для обліку записів бухгалтерських операцій в облікових регістрах і формах. Ведення бухгалтерського обліку для узагальнення інформації про наявність і рух активів, капіталу, зобов'язань та фактів діяльності методом подвійного запису здійснюється відповідно до Робочого плану рахунків бухгалтерського обліку. Використання автоматизованої бухгалтерської програми ІС торговельним підприємством значно покращує ведення бухгалтерського обліку, підвищує його оперативність, точність і достовірність, зменшує кількість можливих помилок, впорядковує бухгалтерський облік, дозволяє проводити комплексну обробку та групування інформації, формувати різноманітні звіти, зведені відомості та, відповідно, поліпшує ефективність праці, сприяє прийняттю обґрунтованих управлінських рішень.

На підприємстві Заявки на сплату за основні засоби приймаються до сплати фінансовою службою безпосередньо від менеджерів. Бухгалтерія в процесі сплати рахунків участі не бере. Платежі відбуваються відповідно до місячного плану закупівель. Необхідно зазначити, що бухгалтер, який отримує рахунки електронними засобами зв'язку, не завжди своєчасно знаходить відповідальну за платіж особу, оскільки фінансова служба, згідно з Регламентом платежів на підприємстві, не може прийняти рахунок на оплату від бухгалтера, отже, утворюється кредиторська заборгованість перед постачальником необоротних активів, прострочення оплати та інші негативні наслідки, тому що дане питання не входить до функціональних обов'язків бухгалтера, який обслуговує програми первинного документообігу та звітності.

Для запобігання систематичним помилкам рекомендовано надати обмежений доступ до вищевказаної програми всім менеджерам по всіх невідокремлених підрозділах на місцях, пов'язаних із закупівлею необоротних активів, або призначити відповідальну особу з доступом до програми, яка б надавала рахун-

ки на сплату на місцях. Вирішення цього питання в такий спосіб набагато прискорило би процес сплати за активи та їх оприбуткування на баланс, покращило взаємини з постачальниками.

Водночас існує зворотна ситуація, коли документ не бере участі в електронному документообігу, а існує лише на папері. Тобто виявлено недоліки в організації взаємодії між бухгалтерією та іншими підрозділами, коли менеджери не відповідають за надання первинних документів до бухгалтерії, й оприбуткування активів може відбуватися із запізненням, а це, своєю чергою, призводить до викривлення даних фінансової звітності стосовно дебіторсько-кредиторської заборгованості, наявності активів у використанні, а також до фактичних залишків на складі.

Проведений аналіз IT-ринку комп'ютерних технологій і систем дозволив визначити альтернативні вітчизняні та зарубіжні програмні продукти (сервіси), які ефективно забезпечують облік та електронний документообіг замість 1С, що використовує досліджуване підприємство, а саме:

- ✦ «Вправо» – програмне забезпечення, що автоматизує велику кількість бізнес-процесів: HR, продажі та закупівлі, управління залишками, складський облік, інші операції [18];
- ✦ вебсервіс «Вільний» дозволяє надсилати та підписувати необмежену кількість документів [15];
- ✦ Star.Docs – сучасна система електронного документообігу від «Київстар», що дає змогу замінити паперові документи на електронні, щоб працювати з ними онлайн [14];
- ✦ М.Е.Дос (Мій електронний документ) – сучасні рішення для своєчасної звітності та миттєвого обміну електронними документами [13];
- ✦ вебсервіс «Вчасно» – сервіс електронного документообігу, де можна створювати, підписувати, обмінювати, зберігати документи [16];
- ✦ EDI (*Electronic Data Interchange*) – Електронний Обмін Данями, що дозволяє стандартизувати обмін транзакційною цифровою інформацією, забезпечити можливості програмної взаємодії комп'ютерних систем різних сегментів, організацій, підприємств [17].

Отже, сьогодні існує безліч альтернативних онлайн програмних продуктів (сервісів), які доступні для організації електронного документообігу, є дієвими інструментами формування звітності, що дозволяють керівнику підприємства здійснювати аналіз та відстежувати тенденції розвитку операційних процесів, й операції з основними засобами не є виключенням. Відповідно, коло користувачів облікової системи розширюється та включає зовнішніх і внутрішніх споживачів інформації. При виборі програмного продукту ТОВ «Дезега Холдінг Україна» має звернути увагу на наявність технічних налаштувань

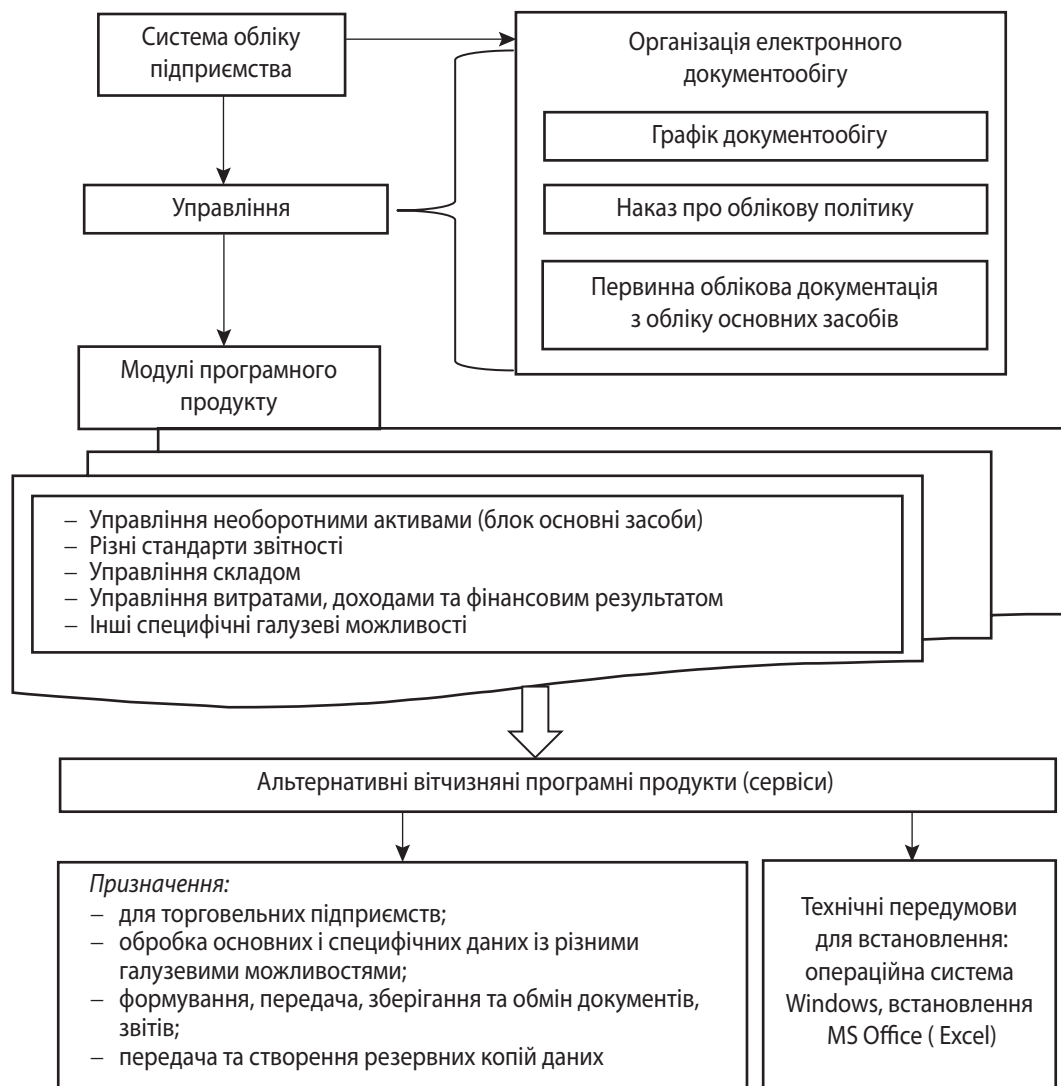
щодо обробки значних інформаційних масивів даних під галузеві можливості підприємства. На *рис. 2* схематично наведено розроблену модель електронного документообігу з організації обліку основних засобів у підсистемі управління торговельного підприємства.

Запропонована розроблена модель наочно демонструє модулі альтернативного програмного продукту, який включає організацію електронного документообігу за здійсненими операціями з обліку основних засобів; зазначено призначення для торговельних підприємств та технічні передумови встановлення. Функціональні можливості програмного продукту (сервісу) повинні включати такі модульні блоки: формування та аналіз реєстрів відомостей за об'єктами обліку; управлінський облік; обробка основних і специфічних даних із різними галузевими можливостями; формування, передача, зберігання та обмін документів, звітів тощо. Для організації обліку основних засобів у модульних конфігураторах рахунків 10 «Основні засоби», 131 «Знос основних засобів» мають відобразитися здійснені операції за проведеними проводками. Перевірка по рахунках повинна здійснюватися на базі руху документів, також має бути ручний режим коригування, тобто виправлення помилок у бухгалтерському та податковому обліку.

Обраний програмний продукт торговельного підприємства повинен бути функціональним для користувачів облікової інформації та ефективної організації електронного документообігу, налаштований під специфіку діяльності підприємства та безпечним для бази даних. Отже, комп'ютеризація бухгалтерського обліку суттєво змінює організацію облікового процесу завдяки використанню електронних носіїв первинної інформації, створенню електронних первинних документів і автоматичному складанню первинних документів.

ВИСНОВКИ

Дослідження існуючих облікових проблем торговельного підприємства дозволило запропонувати заходи щодо поліпшення організації електронного документообігу обліку основних засобів. Запропоновані заходи сприятимуть не тільки підвищенню ефективності роботи підприємства, але і в цілому розвитку та конкурентоспроможності. Рекомендовано для вдосконалення організації обліку основних засобів підприємства використовувати альтернативні програмні продукти замість 1С. Розроблено модель електронного документообігу з організації обліку основних засобів у підсистемі управління торговельного підприємства, що включає модулі, підходящі під специфіку діяльності підприємства, технічні можливості яких дозволяють створення нових субрахунків. Запропоновано відкрити на підставі рахунку 131 «Знос основних засобів» нові аналітичні субрахунки

Рис. 2. Модель електронного документообігу з організації обліку основних засобів у підсистемі управління торговельного підприємства

Джерело: авторська розробка.

для застосування нарахованої амортизації відповідно до груп основних засобів, які використовуються на підприємстві.

Отримані результати дослідження можуть забезпечити поліпшення організації та методики бухгалтерського обліку основних засобів на підприємстві, що впливатиме на прийняття управлінських рішень і на отримання більш позитивного фінансового результату діяльності. ■

БІБЛІОГРАФІЯ

- Адамович Н. Ввозимо обладнання «для себе»: тонкощі обліку. *Податки та бухгалтерський облік*. 2016. Вип. 91. С. 9–15. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/november/issue-91/article-23038.html>
- Алешкина Н. Ліквідуємо основні засоби: бухгалтерський облік; податковий облік. *Податки та бухгалтерський облік*. 2017. Вип. 29. С. 13–21. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/april/issue-29/article-26606.html>
- Бурак І. О. Переваги автоматизованого обліку розрахунків на підприємствах торгівлі. *Економіка. Управління. Інновації. Серія «Економічні науки»*. 2015. № 1.
- Гільорме Т. В., Калюжна А. В. Удосконалення організації обліку основних засобів на сільськогосподарському підприємстві. *Економіка та Фінанси*. 2018. № 7. С. 13–19. URL: https://www.researchgate.net/publication/342850499_UDOSKONALENNA_ORGANIZACII_OBLIKU_OSNOVNIH_ZASOBIV_NA_SILSKOGOSPODARSKOMU_PIDPRIEMSTVI
- Голенко О. Ліквідація основних засобів та ПДВ: підступи фіскалів. *Податки та бухгалтерський облік*. 2017. Вип. 89. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/november/issue-89/article-31774.html>
- Голошевич І. Ремонти та поліпшення: премудрості ПБО класифікації. *Бухгалтерія*. 2016. Вип. 45. С. 28–33.
- Кундря-Висоцька О.П., Москаленко О.В., Сулима О.М. Організація бухгалтерського обліку : навч. посіб. Київ : УБС НБУ, 2015. 336 с.

8. Кушина О. Переоцінка основних засобів. *Бухгалтерія*. 2017. Вип. 36. С. 21–22.
9. Малахов В. А., Екгардт А. Е. Особливості організації обліку фінансових результатів промислових підприємств за національними та міжнародними стандартами. *Інфраструктура ринку*. 2019. Вип. 32. С. 426–432. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/65.pdf
10. Назарбаєва І. Амортизація для оптимізації? Дрібниці! Але приємні. *Бухгалтерія*. 2016. Вип. 48. С. 19–23.
11. Назарбаєва І. Облік основних засобів: всі відомості – в одній картці. *Бухгалтерія*. 2017. Вип. 13. С. 7–12.
12. Основні засоби. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 : затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.04.2000 р. № 92. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
13. Офіційний сайт М.Е.Дос. URL: <https://medoc.ua/>
14. Офіційний сайт Star.Docs. URL: <https://kyivstar.ua/business/products/stardocs>
15. Офіційний сайт вебсервісу «Вільний». URL: <https://edin.ua/vilnij/>
16. Офіційний сайт вебсервісу «Вчасно». URL: <https://vchasno.ua/>
17. Офіційний сайт міжнародного провайдера EDI (Electronic Data Interchange). URL: <https://www.comarchedi.com.ua/>
18. Офіційний сайт програмного забезпечення «Вправно». URL: <https://www.codejig.com/uk/erp/>
19. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
20. Рильська М. Демонтаж основних засобів: облік витрат. *Бухгалтерія. UA*. 2019. Вип. 28. С. 18–20.
21. Соколова І. Ліквідаційна вартість основних засобів. *Бухгалтерія. UA*. 2019. Вип. 16. С. 15–18.
22. Солошенко Л. Невиробничі основні засоби: від «А» до «Я». *Податки та бухгалтерський облік*. 2017. Вип. 17. С. 7–15. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/february/issue-17/article-25590.html>
- spodarskomu pidpriemstvu" [Improvement of the Organization of Accounting of Fixed Assets at Agricultural Enterprises]. *Ekonomika ta Finansy*, no. 7 (2018): 13-19. https://www.researchgate.net/publication/342850499_UDOSKONALENNA_ORGANIZACII_OBLIKU_OSNOVNIH_ZASOBIV_NA_SILSKOGOSPODARSKOMU_PIDPRIEMSTVI
- Holenko, O. "Likvidatsiia osnovnykh zasobiv ta PDV: pidstupy fiskaliv" [Liquidation of Fixed Assets and VAT: Tricks of the Fiscal]. *Podatky ta bukhhalterskyi oblik*, iss. 89 (2017). <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/november/issue-89/article-31774.html>
- Holoshevykh, I. "Remonty ta polipshennia: premudrosti PBO klasyfikatsii" [Repairs and Improvements: The Wisdom of PBO Classification]. *Bukhhalteriia*, no. 45 (2016): 28-33.
- Kundria-Vysotska, O. P., Moskalenko, O. V., and Sulyma, O. M. *Orhanizatsiia bukhhalterskoho obliku* [Accounting Organization]. Kyiv: UBS NBU, 2015.
- Kushyna, O. "Pereotsinka osnovnykh zasobiv" [Revaluation of Fixed Assets]. *Bukhhalteriia*, no. 36 (2017): 21-22. [Legal Act of Ukraine] (2000). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0288-00#Text>
- [Legal Act of Ukraine] (2010). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>
- Malakhov, V. A., and Ekhardt, A. Ye. "Osoblyvosti orhanizatsii obliku finansovykh rezultativ promyslovykh pidpriemstv za natsionalnymi ta mizhnarodnymi standartamy" [Features of the Organization of Accounting Financial Results of Industrial Enterprises According to National and International Standards]. *Infrastruktura rynku*, iss. 32 (2019): 426-432. http://www.market-infr.od.ua/journals/2019/32_2019_ukr/65.pdf
- Nazarbaieva, I. "Amortyzatsiia dlia optymizatsii? Dribnytsi! Ale pryemni" [Depreciation for Optimization? Trivial! But Pleasant]. *Bukhhalteriia*, no. 48 (2016): 19-23.
- Nazarbaieva, I. "Oblik osnovnykh zasobiv: vsi vidomosti – v odnii karttsi" [Accounting for Fixed Assets: All Information Is in One Card]. *Bukhhalteriia*, no. 13 (2017): 7-12. Ofitsiyni sait M.E.Doc. <https://medoc.ua/>
- Ofitsiyni sait mizhnarodnoho provaidera EDI (Electronic Data Interchange). <https://www.comarchedi.com.ua/>
- Ofitsiyni sait prohramnoho zabezpechennia «Vpravno». <https://www.codejig.com/uk/erp/>
- Ofitsiyni sait Star.Docs. <https://kyivstar.ua/business/products/stardocs>
- Ofitsiyni sait vebservisu «Vchasno». <https://vchasno.ua/>
- Ofitsiyni sait vebservisu «Vilnyi». <https://edin.ua/vilnij/>
- Rylska, M. "Demontazh osnovnykh zasobiv: oblik vytrat" [Dismantling of Fixed Assets: Cost Accounting]. *Bukhhalteriia.UA*, no. 28 (2019): 18-20.
- Sokolova, I. "Likvidatsiina vartist osnovnykh zasobiv" [Liquidation Value of Fixed Assets]. *Bukhhalteriia.UA*, no. 16 (2019): 15-18.
- Soloshenko, L. "Nevyrobnychi osnovni zasoby: vid «A» do «Ya»" [Non-production Fixed Assets: From "A" to "Z"]. *Podatky ta bukhhalterskyi oblik*, iss. 15 (2017): 7-15. <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/february/issue-17/article-25590.html>

REFERENCES

- Adamovych, N. "Vvozymo obladnannia «dlia sebe»: tonkoshchi obliku" [We Import Equipment "For Ourselves": Subtleties of Accounting]. *Podatky ta bukhhalterskyi oblik*, iss. 91 (2016): 9-15. <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2016/november/issue-91/article-23038.html>
- Aleshkyna, N. "Likviduiemo osnovni zasoby: bukhhalterskyi oblik; podatkovyi oblik" [We are Liquidating the Main Assets: Accounting; Tax Accounting]. *Podatky ta bukhhalterskyi oblik*, iss. 29 (2017): 13-21. <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2017/april/issue-29/article-26606.html>
- Burak, I. O. "Perevahy avtomatyzovanoho obliku rozrakhunkiv na pidpriemstvakh torhivli" [Advantages of Automated Accounting of Settlements at Trade Enterprises]. *Ekonomika. Upravlinnia. Innovatsii. Seriya «Ekonomichni nauky»*, no. 1 (2015).
- Hilorme, T. V., and Kaliuzhna, A. V. "Udoskonalennia orhanizatsii obliku osnovnykh zasobiv na silskoho-